

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: _____

Podgorica, ____ ____

Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od 11.03.2024. do 15.03.2024.

JU OŠ „Braća Labudović“ - Nikšić

1. Nastava i učenje

1.1. Nastava i učenje

1.1.1. Razredna nastava

Prosvjetni nadzornik: mr Irena Ivanović								
1.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost								
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 15								
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4								
Posjeđena odjeljenja: III-1, IV-1, V-1, V-3								
Broj posjećenih časova: 4								
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta				Bodovi	Procjena kvaliteta		
STANDARDI					VU	U	Z	NZ
50	57226	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.			7		X	
30	57225	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.			6		X	
20	57224	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikulumu.			6		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja					6.50	USPJEŠNO		
Br. ind.	Obrazloženje							
57226	<p>Časovi su strukturirani po metodičkim principima, etape časa izdiferencirane. Primijenjeni su frontalni/individualni oblik rada, rad u paru (V-3), grupi (IV-1); monološka/dijaloška/tekst metoda, a u (V-1/V-3) demonstrativna i metoda pisanja; ostvarena je razgranata korelacija. U III-1 (zamjena) na početku časa TV prezentacija iz tehničkih razloga nije aktivirana. Za to vrijeme učenici su bili nemirni. Posmatrali su fotografiju, odgovarali na nastavnična nedovoljno produktivna pitanja. Odslušali su pjesmu tematski povezanu sa neumjetničkim tekstom "Biseri bez kojih se ne može", koji je nastavnica izražajno pročitala. Čitanjem u sebi osposobljeni su da zapamte i izdvoje najbitnije podatke. Ta je aktivnost duže trajala, što je usporilo dinamiku časa. S razumijevanjem su percipirali, logički promišljali, analizirali, imenovali, objašnjavali svojim riječima. Na nastavnična pitanja o sadržaju teksta, učenici su u malom broju odgovarali, zapisivali (sveske/tabla). Pojmovnom mapom ponovili su naučeno. Rješavanje kviza je ostalo u procesu realizacije. U IV-1 nastavnica je koristila TV prezentaciju, tablu limitirano. U većem broju, zainteresovano, učenici su rješavali ukrštenicu ponavljajući prethodno stečena znanja o pozorištu, sceni, zanimanjima tog profila. Nastavnica je izložila biografske podatke o autoru, potom izražajno pročitala dramski tekst "Zubobolja", D. Radovića. Učenici su pažljivo slušali, čitali u sebi, podvlačili nepoznate riječi, iznosili impresije o pročitanom, učestvovali u razgovoru o sadržaju drame, prepoznali temu i namjenu, glasno čitali po ulogama. Neki učenici ne vladaju kompetencijom tačnog čitanja koje nastavnica nije korigovala, već prekidala nastavljajući da čita. Nije izvršen pregled i sistematizacija nastavnog sadržaja. U V-1 uvodna motivacija za obradu pjesme "Pismo mojoj učiteljici", Vita Nikolića je bila ilustracija učiteljicinog lika pored kojeg su učenici pisali osobine koje uzorna učiteljica treba da ima. Time su demonstrirali vlastiti sistem vrijednosti, kritičko mišljenje. Nastavnica je izražajno pročitala pjesmu, potom naizmjenično dva učenika. Učenici su razumijevajući tekst aktivno učestvovali u sadržajnoj analizi pjesme, razlikovali ulogu dječaka-pjesnika/učiteljice, odredili vrijeme (rata), prostor, temu, sloj ideja, pismo kao formu komunikacije u odnosu na pismo u stihu. Učenici su doživljajno nizali utiske/ emocije u odnosu na glad, ratna stradanja, ptice, učiteljicin lik; prepoznali simboliku pjesme, iskazali stav prema ideji pjesme; rezimirali stavom o subjektivnim/društvenim vrijednostima. U V-3 pomoću PPT prezentacije učenici su zaključili da će na času razgovarati o pravilnom pisanju naziva knjiga, časopisa i novina ponavljajući stečena znanja (veliko/malo slovo); radom u paru analizirali su domaći zadatak i ispravljali pogrešno napisane rečenice koristeći tablu; učestvovali su u igri "tačno-netačno", predstavili časopise i knjige obrazlažući motivaciju zbog čega su ih donijeli i zašto vole da čitaju, razmišljali o pročitanom, zauzimali lični stav, kritički procjenjivali. U V-1/V-3 nastavnice su učenicima davale povratnu informaciju o njihovom tekućem zalaganju na času, pohvaljivale.</p> <p>Pored raspoloživih nastavnih sredstava, sporadično, nastavnice osavremenjuju nastavu upotrebom laptopa, PPT prezentacije, TV-a, mob. telefona, You Tube u skladu sa vlastitom procjenom. Učionice su uredne, prozračne, ali nijesu ukrašene edukativnim predmetnim simbolima, osim V-1. Sve nastavnice su izborom različitih aktivnosti učenika uspješno povezale (četiri) aktivnosti sporazumijevanja u okviru različitih oblika zajedničkog učenja, kontrolisale rad. Ishodi učenja su realizovani na različitim nivoima: zadovoljava III-1; uspješno IV-1, veoma uspješno V-1/V-3.</p>							
Preporuke								
Učenicima postavljati pitanja u skladu sa jezičkim, stručnim, psihološko-didaktičkim zahtjevima, jasna i konkretna prilagođena njihovom saznojnom nivou i potrebama.								
Davati učenicima povratnu informaciju o njihovom tekućem zalaganju na času. Učenike pohvaljivati.								
Zadržati tradicionalne vrijednosti nastave, ali ih obavezno osavremeniti i osnažiti intenzivnijom upotrebom savremenih audio i video nastavnih sredstava.								
Izvršiti pregled i sistematizaciju nastavnog sadržaja.								
Kontrolisati vrijeme trajanja etapa časa, kao i vrijeme trajanja zadatih aktivnosti.								
57225	Ocjenjivanje je transparentno, blagovremeno i u skladu sa utvrđenim kriterijumima ocjenjivanja za svaki razred. Osim nastavnice V-1, ostale nastavnice su dale na uvid interne bilježnice u kojima obezbjeđuju individualizaciju procesa učenja kroz praćenje napredovanja svakog učenika u registru postignuća u kojem na različitim formativnim nivoima, znakovno i							

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>brojčano, bilježe odnos prema radu, načinu učenja i savladavanju gradiva. Na primjer, u III-1 (Čitanje/Recitovanje/Gramatika/Lektira/Govorne vježbe/Pismene vježbe/Domaći zadaci); u IV-1 (Čitanje/Recitovanje/Rad na času/Diktat/Gramatika/Lektira/Govorne vježbe/Pismene vježbe/Domaći zadaci); u V-3 (Čitanje/Usmeno izražavanje/Pismeni zadatak/Gramatika i pravopis/Diktat). Iako je u I ciklusu ocjenjivanje opisno, nastavnica III-1 u internoj bilježnici brojčano ocjenjuje učenike, kako kaže "radi bolje orijentacije" što je suprotno Zakonu o osnovnom obrazovanju. U Odjeljenjskoj knjizi III-1 ista nastavnica ocjenjuje u skladu sa pravnom normom. Slučajnim uzorkom svesaka za rad u školi, konstatovano je da učenici u različitom obimu, različite redovnosti i urednosti prate nastavne sadržaje koji su sporadično pregledani, osim u III-1. U V-1 ima jedan učenik sa posebnim obrazovnim potrebama koji ima Rješenje i sa kojim se radi po IROP-u. Nema učenika sa drugog govornog područja. Kontrolne vježbe su uglavnom zalijepljene u sveske učenika (III-1), koncipirane u skladu sa Predmetnim programom, potrebama i saznavnim nivoom učenika, odštampane, ali bez dovoljno planiranog prostora za odgovor učenika (V-1), bez bodovne skale (V-1/V-3), što objektivnost ocjenjivanja i validnost ocjene čini upitnom. Kontrolne vježbe sadrže zadatke (podvuci/odredi/dopuni/navedi/pojasni i sl. ili "Od riječi koje označavaju radnju napravi imenice" i dr.); princip dopunjavanja prisjećanjem ("Imenice su..." "Glagoli su..." "Pridjevi su..." "Gradivne imenice su..."). Pitanja višestrukog izbora/alternativnog tipa nijesu zastupljena. U IV-1 kontrolne vježbe/testovi nijesu dati na uvid, a pismeni zadatak je u procesu realizacije. U V-1/V-3 na osnovu podataka u odjeljenjskim knjigama registrovane su zadate teme na pismenom zadatku koje su u skladu sa zahtjevima Predmetnog programa, prilagođene saznavnom nivou učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti uvid u dokumentaciju kojom se procjenjuje kontinuitet rada nastavnika/učenika i način vrednovanja postignuća učenika.</p> <p>Kontrolisati sveske učenika za rad u školi.</p> <p>Testove davati u odštampanoj formi sa definisanom bodovnom skalom.</p> <p>Primijeniti pitanja višestrukog izbora/alternativnog tipa.</p> <p>U cilju unapređenja kvaliteta pismenosti primijeniti mnoštvo oblika i vrsta pisanih radova i govornih vježbi (pismeni sastavi, pravopisne vježbe, stilske vježbe, jezičke vježbe).</p> <p>Ujednačiti primjenu kriterijuma ocjenjivanja na nivou Aktiva.</p>
57224	<p>Obavezni dio Predmetnog programa je planiran u skladu sa ishodima učenja, uključujući međupredmetne teme i otvoreni dio Predmetnog programa.</p> <p>Nastavnice su dale pripreme za posjećeni čas, kao i pripremni dosije u neznatnom broju (III-1/IV-1). Primjer uzorne prakse su pripreme V-1/V-3. U III-1 priprema za posjećeni čas ne sadrži opšte metodičke podatke (Nastavni sadržaji/pojmovi; Nastavne metode; Oblici rada; Nastavna sredstva; Korelacija koja nije navedena ni u IV-1/V-3). Časovi su strukturirani kroz nastavnička pitanja (V-1/III-1) i pretpostavljene odgovore (III-1) ili aktivnosti učenika IV-1/V-3.</p> <p>Nastavnice uglavnom ne pišu Osvrt na realizaciju.</p> <p>Planovi i programi rada Stručnog aktiva uglavnom sadrže aktivnosti koje treba realizovati u toku školske godine: hospitacije, ocjenjivanje i vrednovanje znanja učenika, međuodjeljenjska takmičenja, stručno usavršavanje nastavnika i prezentovanje kolegama, evaluaciju rada, nabavku potrebnih nastavnih sredstava, realizaciju izleta i sl. Profesori razredne nastave vode evidenciju postignuća učenika na osnovu usvojenih kriterijuma ocjenjivanja za I/II ciklus i procesa realizacije ishoda učenja na nivou odjeljenja. Aktiv tabelarno predstavlja i kvantitativno analizira postignuća učenika. Stručni aktiv konstatuje da se Škola suočava sa problemom upisivanja manjeg broja učenika u prvi razred, ispod dozvoljene granice za formiranje odjeljenja i daje prijedloge kako prevazići problem tehnološkog viška. Tokom klasifikacionih perioda kontinuirano se ostvaruje saradnja sa roditeljima. Konstatuje se znatno veći broj izostanaka učenika sa nastave u odnosu na prethodni period: najviše u četvrtom razredu, npr.: 743, a najmanje u petom, npr.: 479, dok je u I ciklusu znatno veliki broj, a na nivou Škole ukupno 2 871. Međutim, ne predlažu se konkretne mjere za poboljšanje. U III-1 realizuju se časovi dodatne nastave, a ostali razredi časove dodatne i dopunske nastave realizuju u obavezujućem obimu, s tim što je u nekim zapisima registrovana administrativna neusklađenost između Rasporeda nastavnog rada i evidencije za dopunsku/dodatnu nastavu. Međutim, na nivou Aktiva nijesu analizirani efekti ovog vida podrške učenicima na njihova postignuća. Aktiv je angažovan u vannastavnim aktivnostima i bilježi učešća povodom Dana škole/ Dana autizma/Svjetskog dana zdravlja/ Dana planete Zemlje i dr. Nije prepoznata, a ni evidentirana tješnja saradnja sa Aktivom predmetne nastave.</p> <p>Preporuke</p> <p>Pripreme za čas pisati u skladu sa metodičko-didaktičkim zahtjevima koristeći aktuelnu metodičku terminologiju.</p> <p>Scenario za čas strukturirati i razraditi kroz aktivnosti učenika.</p> <p>Učionice oplemeniti edukativnim materijalom kako bi bile prostor koji motiviše za rad i boravak.</p> <p>Organizovati časove dopunske/ dodatne nastave. Evidentirati ih u internoj bilježnici/odjeljenjskoj knjizi prateći postignuća učenika.</p> <p>Osvrt na realizaciju obavezno pisati u pripremi za čas na dnevnom nivou, ali i u Godišnjem planu rada na mjesečnom nivou. Osvrt na realizaciju ne formalizovati.</p> <p>Učestalo odsustvo učenika sa nastave regulisati kroz saradnju sa roditeljima, PP službom i Upravom škole.</p> <p>Kvalitativno analizirati postignuća učenika, utvrditi i preduzeti konkretne mjere za njihovo poboljšanje.</p> <p>Ostvariti tješnju saradnju sa Aktivom predmetne nastave.</p>
<p>Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić</p> <p>1.1.1.2. Fizičko vaspitanje</p>	

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 15 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3 Posjećena odjeljenja: IV-2, V-3, II-1 Broj posjećenih časova: 3							
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta		
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
50	57229	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	9	X			
30	57228	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	7		X		
20	57227	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikulumuma.	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.00	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
57229	Časovi su strukturirani u skladu sa didaktičko-metodičkim zahtjevima. Nastavnici se rukovode planiranim aktivnostima i zadacima. Izražavanje nastavnika je jasno i redovno provjeravaju da li učenici razumiju uputstva. Dinamika rada je uglavnom prilagođena mogućnostima učenika i usmjerena je ka ostvarivanju ishoda učenja. Na času se primjenjuju različite metode i oblici rada u zavisnosti od sadržaja i očekivanih ishoda časa. Primjenom raznovrsnih metoda i oblika rada podstiče se interesovanje učenika. Na času se podstiče solidarnost i odgovornost u grupnom radu, a i podržava se razvoj kritičkog mišljenja i istraživačkog duha. Kreirane situacije uglavnom omogućavaju povezivanje znanja iz različitih predmeta i njihovu primjenu u svakodnevnom životu. U odjeljenju se stvara podsticajna klima, razvija se međusobno povjerenje, poštovanje i saradnja. Nastavnici doprinose, u skladu sa svojim mogućnostima, da prostor za učenje podsticajno djeluje na učenike.						
57228	Nastavnici su djelimično upoznali učenike sa kriterijumom ocjenjivanja iako nijesu do kraja izdiferencirali standarde i usaglasili ih na nivou Stručnog aktiva. Kriterijum ocjenjivanja je nedovoljno zahtjevan, pa samim tim i nedovoljno podsticajan, izuzetak je odjeljenje II-1 u kojem je uspostavljen sistem praćenja, provjeravanja i opisnog ocjenjivanja na adekvatan način. Postignuća učenika se prate i vrednuju u kontinuitetu, najčešće uoči klasifikacionih perioda. U posmatranim odjeljenjima drugog ciklusa srednja ocjena je iznad 4,5. U nastavi se koriste različite tehnike ocjenjivanja (V) Učenici od nastavnika dobijaju blagovremeno povratnu informaciju o svojim postignućima. Primjenjuju se utvrđeni kriterijumi ocjenjivanja (V). Učenici povremeno dobijaju podršku u skladu sa svojim postignućima. Ocjenjivanje je djelimično usklađeno s pedagoškim principima i nedovoljno motivišuće djeluje na učenike.						
57227	Nastava je planirana u skladu sa Predmetnim programom. Za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama Plan rada je usklađen sa IROP-om. Preraspodjela fonda časova po obrazovno-vaspitnim ishodima na nivou jedne nastavne godine je adekvatna (dobra horizontalna povezanost), ali nedostaje vertikalna povezanost obrazovno-vaspitnih ishoda (povezanost od I do V razreda) na osnovu koje vršimo kontrolu ostvarenosti planiranih ishoda. Međupredmetne teme su formalno naznačene. Planom su obuhvaćeni i različiti oblici podrške učenicima. Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu vodeći računa o izboru sadržaja, metoda, oblika i sredstava za rad. U pripremama se povremeno evidentira osvrt na realizaciju. Planirana je i upotreba raspoloživih resursa Škole, a nastavnici su angažovani u nabavci nastavnih sredstava. Redovno kod Uprave škole, pokreću inicijativu za nabavku potrebnih nastavnih sredstava.						

Prosvjetni nadzornik: Željko Korać

1.1.1.3. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 15
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 5
Posjećena odjeljenja: V-2, IV-2, IV-3, III-2, III-3
Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta		
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
50	57232	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	9	X			
30	57231	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	7		X		
20	57230	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikulumuma.	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.00	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
57232	U odjeljenjima III-2, III-3 i IV-2 nastavu realizuju nastavnice na zamjeni. U uvodnom dijelu, na posjećenim časovima, aktivnosti učenika organizovane su kroz edukativne igre. U daljem toku časa, problemske situacije se smjenjuju kroz direrencirane zadatke. Grupnim oblikom rada, pojedinačno, u paru, učenici formiraju pojmove, usvajaju pravila i rješavaju probleme. U završnom dijelu časa provjerili su naučeno putem nastavnih listića. Planirani ishodi, za posjećene časove, uspješno su realizovani. U III-3 odjeljenju je jedan učenik sa posebnim obrazovnim potrebama. Nema asistenta u radu. U odjeljenjima V-2 i IV-3 nastavu organizuju nastavnice sa višedecenijskim radnim iskustvom. Zdacima i pitanjima,						

Br. ind.	Obrazloženje
	primjerenim nivou i uzrastu, uz nenametljive instrukcije učiteljica, učenici formiraju matematičke pojmove, usvajaju i primjenjuju u datim situacijama pravila, rješavaju probleme. Principom sistematičnosti i postupnosti, od lakšeg ka težem, metodama aktivne nastave, kroz osmišljene problemske situacije, tokom časa, zadaci su dobijali na težini, malo iznad nivoa znanja učenika. Na taj način, prilikom rješavanja zadataka, kroz misaoni proces, učenici povezuju staro gradivo, novim idejama rješavaju zadatke i dolaze do zaključaka. Na časovima vlada radna atmosfera uz obostrano uvažavanje. Za posjećene časove, u odjeljenjima V-2 i IV-3, planirani ishodi su veoma uspješno realizovani. Zidovi učionica su ukrašeni sadržajem iz programa svih predmeta, što dodatno čini prijatan ambijent za rad i boravak.
57231	Priloženi su kriterijumi ocjenjivanja za prvi i drugi obrazovni ciklus. Pohvale i ispravke se redovno bilježe u sveskama učenika. Kontrolni zadaci se ocjenjuju, ali učenici su djelimično upoznati sa bodovnom skalom i kriterijumima ocjenjivanja. Učiteljice vode ličnu evidenciju za sve učenike koristeći različite tehnike ocjenjivanja. Pismeni zadaci urađeni su po Planu. Bodovna lista je upisana. Zadaci bodovani po stepenu težine. Ocjenjivanje učenika je u skladu sa pedagoškim principima i ima razvojnu funkciju. Ocjenjivanje učenika sa posebnim obrazovnim potrebama je u skladu sa IROP-om. Postignuća učenika redovno se analiziraju na sastancima Stručnog aktiva. Taksonomski su definisana, bez kvalitativnog razmatranja.
	Preporuke
	Vršiti kvalitativnu analizu postignuća učenika i definisati prijedloge mjera za unapređenje kvaliteta.
	Upoznati učenike sa bodovnom skalom i kriterijumima ocjenjivanja kontrolnih i pismenih zadataka.
57230	Obavezni dio predmetnog programa planiran je u skladu s obrazovno-vaspitnim ishodima i ishodima učenja. Posebno su planirani ishodi namijenjeni saradnji sa lokalnom zajednicom, međupredmetnim temama. Izdvojeni su i naznačeni, formalno (boldovani). U skladu sa postignućima učenika organizuje se dodatna i dopunska nastava. Urađeni su planovi i nastava se redovno organizuje. Dnevne pripreme nastavnice pišu u skladu sa savremenim didaktičkim principima. Pripreme su u elektronskoj formi. Sadrže potrebne elemente: metode, oblike rada, nastavna sredstva, korelaciju, ključne kompetencije i etape časa. Upisani su obrazovno-vaspitni ishodi, ishodi učenja, relevantne aktivnosti učenika i nastavnika. Imali smo uvid samo u pripreme za posjećene časove. Osvrt na realizaciju ishoda učenja nastavnice upisuju u Godišnjem planu rada, povremeno, više formalno. Izostaju konkretni prijedlozi u cilju poboljšanja nastavnog procesa. Pripremaju pisane interne materijale. Za učenike sa posebnim obrazovnim potrebama, obavezni dio programa planiran je u skladu sa IROP-om, kao i pisani interni materijali. U planovima rada Stručnog aktiva razredne nastave ima tačka dnevnog reda koja se odnosi na analizu postojećih resursa škole i inicijativa za nabavku potrebnih. Uprava Škole postepeno dobavlja i oprema učionice savremenim nastavnim sredstvima.
	Preporuke
	Na kraju mjeseca vršiti kvalitativni osvrt na realizaciju ishoda učenja u Godišnjem planu rada, svakodnevno u pripremama, sa konkretnim prijedlozima u cilju poboljšanja nastavnog procesa.

Prosvjetni nadzornik: Nada Maras							
1.1.1.4. Priroda i društvo							
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 15							
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2							
Posjećena odjeljenja: II-2, II-3							
Broj posjećenih časova: 2							
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
	STANDARDI		VU	U	Z	NZ	
50	57261	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	8		X		
30	57260	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	8		X		
20	57259	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikulumu.	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.60	USPJEŠNO				

Br. ind.	Obrazloženje
57261	Posjećena su dva časa u drugom razredu. Časovi su realizovani korišćenjem aktivnih oblika i metoda rada koji su bili usmjereni na ostvarivanje ishoda časa. Na časovima su se smjenjivale raznovrsne aktivnosti učenika. Upotrebom raznovrsnih materijala (plakat sa raskrnicama, asocijacije, fotografije, saobraćajni znaci izrađeni od strane učenika) nastavnice su zanimljivim zadacima motivisale učenike, podsticale timski rad i takmičarski duh među učenicima. Atmosfera na časovima je bila radna i većina učenika je bila angažovana. Nastavnice su koristile predznanja učenika i ukazivale na primjenjivost novih sadržaja u svakodnevnom životu. U cjelini časovi su strukturirani u skladu sa didaktičko-metodičkim zahtjevima i na uspješan način realizovani. Prostor za nastavu je uredan i podsticajan za učenje. Opremljen je računarskom opremom sa TV-om. Na zidovima su postavljeni plakati urađeni od strane učenika i nastavnika.
57260	Većina učenika ocijenjena je na nivou "ishod postignut u cjelini" i "uglavnom postignut". Nastavnice vode ličnu evidenciju o postignućima učenika na osnovu određenih elemenata procjene: usmeno, pismeno, opšta zapažanja, domaći zadaci. Nastavnice su uključene u rad Stručnog aktiva razredne nastave. Godišnji plan rada Aktiva uglavnom sadrži potrebne aktivnosti koje treba realizovati u toku školske godine: analiza uspjeha i vladanja učenika po klasifikacionim periodima, usklađivanje kriterijuma ocjenjivanja, organizovanje dopunske i dodatne nastave, zaduženja u vannastavnim aktivnostima,

Br. ind.	Obrazloženje
	organizovanje oglednih i uglednih časova, nabavka nastavnih sredstava). Preporuke Realizovati planirane sadržaje Stručnog aktiva.
57259	Godišnji planovi rada uglavnom su usklađeni sa Predmetnim programom. Obrazovno-vaspitni ishodi, ishodi učenja i nastavni sadržaji/pojmovi raspoređeni su po mjesecima. Međutim, ishodi učenja često nijesu raspoređeni na odgovarajući način, ne čineći cjelinu. Nedostaje osvrt na realizaciju ishoda učenja sa odgovarajućim zapažanjima u cilju unapređivanja za naredni period. Dopunska i dodatna nastava nijesu planirane (ovaj vid nastave po izjavi nastavnica planiran je i realizuje se iz matematike i crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti). Za posmatrane časove nastavnice su imale didaktičko-metodički osmišljene pisane pripreme sa odgovarajućim priložima. Izvršen je uvid u svesku priprema jedne od nastavnica, što upućuje na redovnost njihove izrade. Preporuke U potpunosti uskladiti planove rada sa Predmetnim programom. Osvrt na realizaciju ishoda učenja pisati u pripremi za čas i u Godišnjem planu rada, sa odgovarajućim komentarima u cilju poboljšanja. Planirati i realizovati dopunsku i dodatnu nastavu. Voditi evidenciju o realizaciji.

1.1.2. Obavezni nastavni predmeti

Prosvjetni nadzornik: mr Milica Vušurović						
1.1.2.1. Biologija						
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1 Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1 Posjećena odjeljenja: VI1, VIII3 Broj posjećenih časova: 2						
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI			VU	U	Z	NZ
50	57235	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	7		X	
30	57234	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	6		X	
20	57233	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.	7		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.70	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
57235	Cjelokupna nastava biologije realizuje se u kabinetu opremljenom nastavnim sredstvima, informatičkom tehnologijom, televizorom i internetom što omogućava realizaciju obrazovno-vaspitačkih ishoda Predmetnog programa. U uvodnom dijelu posjećenih časova obnovljena su usvojena znanja učenika, bez nastavnih sredstava što je dovelo do reprodukcije naučenog. Tema časa je jasno istaknuta. U nastavku časa, nastavnica je koristila raznovrsne nastavne metode (monološku, dijalošku, demonstrativnu, rad sa udžbenikom, samostalan rad učenika) i oblike rada (frontalni, grupni, rad u paru), mijenjajući dinamiku časa, što je trebalo da utiče na veću motivisanost svih učenika za rad i aktiviranje viših misaonih aktivnosti. Takođe, korišćena su različita nastavna sredstva na kojima su učenici djelimično razvijali strategije učenja, kreativno i kritičko razmišljanje. U realizaciji planiranog, nedostajala je u potpunosti metodička priprema grupnog rada, rada u paru i rada sa udžbenikom. Pripremljena PPT prezentacija bila je u službi ostvarenja postavljenih ishoda učenja sa nastavnim sadržajima dobro dimenzioniranim i pojmovima i podacima koji zaokružuju nastavnu cjelinu koju učenici treba da usvoje. Međutim, savremena tehnologija omogućava učenicima da sami sagledaju građu, procese, uticaje u prirodi (video klipovi, sheme, eksperimenti i dr.) i samostalno izvode zaključke čime bi razvijali kompetenciju učenja kako da uče. Nastavnica ima izgrađen autoritet, poštovanje učenika koje i ona iskazuje njima i tako gradi pedagošku klimu pogodnu za rad. Završni dio časa je bio u službi obnavljanja usvojenih znanja, tako da su postavljeni ishodi ostvareni i nastavni časovi su zaokruženi kao cjelina na metodički dobar način. Preporuke Organizaciju grupnog rada vršiti na metodički odgovarajući način (ravnomjerna raspodjela učenika, pripremljen dodatni materijal, nastavni listići koji će sadržati cilj rada, pitanja koja će planirano voditi učenike kroz proces učenja, raspodjela zadataka na nivou grupe, uputstvo kako da sistemizuju naučeno - mapa uma, tabela, esej i dr.). Koristiti prednost kabinetske nastave za razvijanje strategija učenja, kreativnog i kritičkog promišljanja.
57234	Ocjene u odjeljenjskim knjigama su date u formi koja je u skladu sa propisima. U zapisnicima Aktiva nema evidencije o dogovoru o kriterijumima ocjenjivanja i njihovoj primjeni. Putem lične bilježnice nastavnica prati usmene i pisane odgovore učenika u kognitivnom području. U periodu eksterne evaluacije nije bilo evidentiranih ocjena u odjeljenjskim knjigama za treći klasifikacioni period. Pismeni odgovori su, po riječima nastavnice, brzi testovi od petnaest minuta (u godišnjim planovima izdvojen jedan čas za pisanu provjeru) i ta ocjena se ne unosi u odjeljenjske knjige. Dati test sadrži nekoliko pitanja uglavnom otvorenog tipa, bodovnu skalu i broj poena po pitanju. Forma testa ukazuje da učenici uglavnom reprodukuju naučeno. Na osnovu ocjena u odjeljenjskim knjigama, izvodi se zaključak da najveći broj učenika u osmom razredu usvaja znanja na osnovnom nivou što je u skladu sa pokazanim znanjem na času i ukazuje na opterećenost

Br. ind.	Obrazloženje
	učenika sa izmjenom Nastavnog plana i redukcijom časova biologije u završnim razredima osnovne škole.
	Preporuke
	Na sastanku Aktiva uraditi kriterijume ocjenjivanja za sva tri područja (kognitivni, afektivni i psihomotorni).
	Izdvojiti elemente ocjenjivanja koji će se pratiti putem lične bilježnice. Redovno unositi ocjene u odjeljenjske knjige.
57233	Nastavnica je uradila planove za sve oblike nastave. Oni su usvojeni na sastanku Aktiva (konstatacija da su usvojeni), mada nema podataka da je razmatrana njihova sveobuhvatnost, forma, kvalitet, osvrt na realizaciju. U skladu su sa Predmetnim programom. Sadrže ishode učenja otvorenog dijela programa koji su u dijelu planova jasno istaknuti kroz samostalne časove i usklađeni su sa obrazovno-vaspitnim ishodima učenja obaveznog dijela. Date su i međupredmetne teme i korelacija, ali nijesu izdvojeni operativni ciljevi i nastavni sadržaji sa kojima koreliraju. Realizacija planova je uglavnom u skladu sa planiranim, ali se ne daje osvrt na realizaciju i korekcija planova kada se zbog objektivnih razloga (nenastavni dani, državni praznici i dr.) odstupi od Plana. Nastavnica je dala na uvid više scenarija za čas koji sadrže potrebne podatke. Uvidom u planiranje časova uočava se da nastavnica povezuje ishode učenja sa aktivnostima učenja. Na posjećenim časovima realizacija je djelimično pratila planirano, došlo je do odstupanja zbog neodgovarajuće pripreme grupnog rada. Nastavnica planira i sporadično realizuje dodatnu i dopunsku nastavu. Ishodi učenja su uglavnom prilagođeni ovim vrstama nastave (u jednom dijelu postavljeni ishodi učenja prema Blumovoj taksonomiji nijesu prilagođeni nivoima zahtjevnosti dodatnoj i dopunskoj nastavi). Nastavnica je do 2019. godine imala značajna postignuća u ovom dijelu rada i njeni učenici su osvajali nekoliko godina jedno od prva tri mjesta na Državnom takmičenju i Olimpijadi znanja. Nastavnica je dobila više zvanje u profesionalnom usavršavanju (viši savjetnik). U Školi funkcionise i Ekološka sekcija i u posebnoj svesci se vodi evidencija o njihovim aktivnostima iz koje se uočava sporadično djelovanje.
	Preporuke
	Vršiti osvrt na realizaciju planova i scenarija za čas i vršiti potrebne korekcije. Realizovati dopunsku i dodatnu nastavu i vannastavne aktivnosti u skladu sa propisima.
	U planovima korigovati potrebne elemente (operativni ciljevi međupredmetnih tema, nastavni sadržaji u korelaciji, prilagođeni ishodi učenja u dodatnoj i dopunskoj nastavi).

Prosvjetni nadzornik: mr Irena Ivanović								
1.1.2.2. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost								
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3								
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3								
Posjećena odjeljenja: VI-3, VIII-3, IX-1, IX-3								
Broj posjećenih časova: 3								
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta			Bodovi	Procjena kvaliteta			
	STANDARDI				VU	U	Z	NZ
50	57238	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.		7		X		
30	57237	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.		6		X		
20	57236	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.		7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja				6.70	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
57238	Časovi su strukturirani po metodičkim principima, etape časa izdiferencirane. Primijenjeni su frontalni oblik rada u svim posjećenim odjeljenjima, individualni oblik rada (VI-3/VIII-3), rad u paru (VI-3/IX-3) koji je primijenjen u VIII-3 (Glavni dio časa-razumijevanje značenja: 5 korak/Završni dio časa-refleksija: 7 korak), iako nastavnica nije navela u pripremi za čas (metodički podaci). U svim posjećenim odjeljenjima od metoda su primijenjene monološka, dijaloška, rad na tekstu; u VIII-3 receptivna; u IX-3 metoda trenutnih zapažanja/kooperativno učenje/ divergentno. U IX-3 ostvarena je korelacija sa biologijom, ekologijom. U ostalim odjeljenjima korelacija nije uvrštena u opšte metodičke podatke. U VI-3 nastavnica je na zamjeni. Čas je počeo ponavljanjem prethodno stečenih znanja o vrstama riječi. Učenici su pažljivo slušali nastavnicihno izražajno čitanje neumjetničkog teksta "Zašto volim igru", aktivno su učestvovali u razgovoru o tekstu osposobljeni da odrede značenja riječi, osnovu riječi, razlikuju tvorbenu/gramatičku osnovu; proste/izvedene/složene riječi; uočavaju načine njihovog građenja i daju konkretne primjere kroz rad u grupi. Rad grupa nastavnica nije vrednovala, umrežavala. U prvom dijelu časa nastavnica je imenom prozivala učenike, dopunjavala verbalni izraz, rjeđe korigovala. Ubrzano je prezentovala nastavni sadržaj, otežano je bilo pratiti. U metodičkom postupanju je primijenila diktiranje. U IX-1 čas je počeo obnavljanjem prethodno stečenih znanja o standardnom jeziku, funkcionalnim stilovima kroz praktičnu primjenu znanja na nastavnom listiću (vrste /karakteristike). Crtanje sheme na tabli je pratilo odgovore učenika o najfrekventnijim, ali i rijetkim stilovima koje uočavaju u okruženju. Radom u paru, učenici su osposobljeni da veoma brzo i vješto pišu kraće tekstove zadatim stilom upućeni na fotografije i udžbenik. Nastavnične povratne informacije su bile prisutne u svakom dijelu časa uz pohvale, a saradnička atmosfera obilježena intenzivnom interakcijom učenik-učenik, nastavnica-učenik. U VIII-3 čas je počeo razgovorom sa učenicima o plemenitom ljudskom osjećanju (ljubav), potom nastavničkim izražajnim čitanjem pjesme "Moja ljubav", Jovana Dučića. U manjem broju, učenici su bili zainteresovani, otvoreni, slobodni da iskažu svoj stav o različitim vrstama ljubavi i podijele neposredno iskustvo. Nastavničin izbor navedene pjesme nije bio adekvatan

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>u odnosu na predmet časa, a u prilog tome je naglo preusmjeravanje aktivnosti učenika na ponavljanje stečenih znanja o književnim rodovima i vrstama (drama/tragedija). Nastavnica je uvodnom motivacijom najavila tragediju "Romeo i Julija", V. Šekspira. Podijeljeni po ulogama, učenici su naglas izražajno čitali odlomak. Iako ne vladaju dobro kompetencijom tečnog čitanja, nastavnica nije korigovala. Razmijenili su doživljajne utiske uplivom u strukturne komponente navedenog književnog djela primjenom književnoteorijskih znanja (inspiracija/kompozicija/fabula/likovi/teme/ideje...). Radom u paru od monologa su stvarali djalog. Došla je do izražaja kreativnost pojedinih učenika i kritičko mišljenje u komparativnom pristupu tragičnom završetku drame i ovovremenom poimanju ljubavi, kao i sistemu opštih društvenih vrijednosti. Nastava je stručno zastupljena, časovi metodički zaokruženi, dinamika rada neujednačeno prilagođena mogućnostima i saznojnom nivou učenika, ali usmjerena ka ostvarivanju ishoda učenja na različitim nivoima uspješnosti: zadovoljava (VI-3), uspješno (VIII-3), veoma uspješno (IX-1).</p> <p>Preporuke</p> <p>Ne diktirati nastavne sadržaje!</p> <p>Kontrolisati verbalni izraz, korigovati po potrebi.</p> <p>Vrednovati, umrežavati odgovore učenika.</p> <p>Usmjeravati i sumirati rad grupe/a.</p> <p>Izbor vankanonskih nastavnih sadržaja prilagoditi ishodima učenja.</p> <p>Tradicionalnu nastavu osavremeniti i osnažiti audio i vizuelnim nastavnim sredstvima.</p>
57237	<p>Osim nastavnice u VI-3, ostale nastavnice su dale na uvid interne bilježnice u kojima su definisani formativni nivoi na putu do sumativne ocjene. U VIII-3 (Aktivnost na času/Donošenje pribora/Recitacije/Lektira/Kontrolni/Pismeni/Domaći zadaci/Usmeno odgovaranje/Zaključna); u IX-1 (Kontrolni/Pismeni/Domaći zadaci/Stihovi/Lektira), navedena su književna djela, uključujući i "Napomene", a sve po klasifikacionim periodima. Postignuća učenika nastavnice redovno bilježe znakovima i brojevima, a u IX-1 i određena zapažanja o kontinuitetu i kvalitetu njihovog rada kroz stanja i raspoloženja. Aktiv ima razrađene kriterijume ocjenjivanja sa kojima su učenici upoznati. Ocjenjivanje je transparentno. Funkcionalna primjena nije usklađena u pisanom izražavanju (kontrolne vježbe/pismeni zadaci). Na slučajnom uzorku svesaka za rad u školi, učenici VI-3 u manjem obimu, uglavnom neuredno bilježe nastavne sadržaje za razliku od učenika VIII-3/IX-1 koji bilježe u punijem obimu u skladu sa ishodima učenja, različitog stepena redovnosti i urednosti, sporadično pregledane. U VI-3 kontrolni zadaci/testovi nijesu dati na uvid. Ostale kontrolne vježbe su date u odštampanoj formi, sa bodovnom skalom/bez bodovne skale, sa nedovoljno planiranog mjesta za odgovore. Sačinjene su uglavnom od kratkih, jasnih rečenica jednoznačno formulisanih kao zahtjevi (zadaci): odredi/ imenuj/ napiši/ prepoznaj/objasni/podvuci i dr. korišćenjem termina koji su učenicima poznati tako da se na njih može odgovoriti korišćenjem znanja, vještina i sposobnosti. Zadaci su uglavnom fokusirani na podatke koji su izostavljeni (prisjećanje), a provociraju kognitivne sposobnosti učenika. Nijesu registrovani primjeri alternativnih pitanja/ višestrukog izbora/ povezivanja. Teme za pismene zadatke su uglavnom prilagođene potrebama i saznojnom nivou učenika. Ima tema koje su gotove identične (Pilipenada - između gladi i ponosa/ Pilipenada – primjer hrabrosti i ponosa ili Moje buduće zanimanje/Želim da postanem), a date su za izradu pismenog zadatka u istom odjeljenju. Na slučajnom uzorku svesaka za pismene zadatke u IX-1 su lektorskim znakovima u realnom obimu registrovane i selektovane gramatičke, jezičke, pravopisne, stilske greške sa neophodnim uputstvima i sugestijama za korekciju na margini sveske ili u temeljno obrazloženom komentaru ocjene. U VIII-3 gramatičke, jezičke, pravopisne, stilske greške u postojećem obimu uopšte nijesu registrovane, niti ispravljene, ocjene su date, a nijesu dovoljno analitički i kritički opservirane i argumentovane nastavničnim komentaram i sugestijama; ili su navedene vrste grešaka sporadično registrovane, ali nijesu selektovane, praćene uputstvom za korekciju (VI-3); komentari su svedeni, šturi ili uvijek isti bez obzira na visinu ocjene (VIII-3). U kretanju ukupne srednje ocjene po kasifikacionim periodima (prvi/drugi) u pojedinim odjeljenjima primjećuju se bitne oscilacije: u VI-3 (3,88/3,35); u VIII-3 (2,85/3,35); u IX-1 (2,88/2,84). Postignuća na eksternom testiranju iz nastavnog predmeta Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost školske 2022/2023. godine su niža od nacionalnog prosjeka (3,27-2,68).</p> <p>Preporuke</p> <p>Upotpuniti testove/kontrolne zadatke primjerima alternativnih pitanja/ višestrukog izbora/ povezivanja, radi ekonomičnijeg, bržeg i objektivnijeg mjerenja rezultata učenikovog znanja/rada.</p> <p>Precizno birati i formulisati teme za pismene zadatke.</p> <p>Na pismenom zadatku, ili bilo kojoj vrsti pisanog rada, registrovati sve gramatičke, jezičke, pravopisne, stilske greške; selektovati, ispravljati ih i dati uputstva za korekciju.</p> <p>Analitički i kritički opservirati i argumentovano obrazložiti datu ocjenu na pismenom zadatku ili bilo kojoj vrsti pisanog rada.</p> <p>Pregledati ispravku pismenog zadatka i po potrebi vrednovati.</p> <p>U cilju unapređenja kvaliteta pismenosti primijeniti mnoštvo oblika i vrsta pisanih radova i govornih vježbi (pismeni sastavi/domaći zadaci, pravopisne vježbe, stilske vježbe, jezičke vježbe).</p> <p>Utvrđiti uzroke nižeg postignuća učenika na eksternoj provjeri znanja u odnosu na nacionalni prosjek.</p>
57236	<p>Obavezni dio Predmetnog programa je planiran u skladu sa ishodima učenja, uključujući međupredmetne teme i otvoreni dio Predmetnog programa. Pripreme za posjeđeni čas su uglavnom pisane u skladu sa metodičko-didaktičkim zahtjevima. U pripremama za VI-3/ VIII-3 nijesu navedeni nastavni sadržaj/korelacija, dok u pripremi za čas u IX-1 jesu, ali zastarjelom metodičkom terminologijom (nastavna jedinica). Etape časa su izdiferencirane kroz aktivnosti nastavnica/učenika (VIII-3, IX-1), ili samo učenika (VI-3). Nastavnice su dale na uvid pripremni dosije: u VI-3 u neznatnom broju (tri), u VIII-3/IX-1 sistematičan i bogat. Osvrt na realizaciju nastavnice uglavnom ne pišu ili je formalnog karaktera, na primjer: "Svi planirani ishodi su realizovani po planu" ili "Lektira "Robinson Kruso" je odložena za nedjelju dana, a u cilju da učenici pročitaju" (Plan rada VI / IX). Dopunska i dodatna nastava se kao podrška učenicima održavaju prema</p>

Br. ind.	Objasnenje
	<p>orijentacionim planovima rada, uglavnom redovno u VIII-3/IX-1, dok je u VI-3 u procesu upisivanja odrzanih časova (od oktobra 2023.) registrovan administrativni nesklad koji ukazuje na bitno razliciti stepen redovnosti odrzavanja u odnosu na navedeno. Pored raspolozivih nastavnih sredstava, sporadično, nastavnice osvremenjuju nastavu u skladu sa vlastitom procjenom. Učionice su uredne, prozračne, ali nijesu ukrašene edukativnim predmetnim simbolima, neznatno (VI-3), izuzetno (IX-1), dok je učionica VIII-3 prilagođena drugom nastavnom predmetu. Planovi i programi rada Stručnog aktiva uglavnom sadrže aktivnosti koje treba realizovati u toku školske godine: hospitacije, ocjenjivanje i vrednovanje znanja učenika, stručno usavršavanje nastavnika, evaluaciju rada, nabavku potrebnih nastavnih sredstava i sl. Aktiv tabelarno predstavlja i kvantitativno analizira postignuća učenika na klasifikacionim periodima. Ne analiziraju se efekti dopunske i dodatne nastave na postignuća učenika. Aktiv je angažovan u vannastavnim aktivnostima i bilježi učešća povodom Dana škole/ Evropskog dana jezika/Svjetskog dan knjige (učenici su međusobno razmjenjivali knjige) /Međunarodnog dana mira/ Međunarodnog dana maternjeg jezika i sl. Učenici su učesnici brojnih konkursa i bilježe značajne uspjehe. Nije prepoznata, a ni evidentirana tješnja saradnja sa Aktivim razredne nastave.</p>
	Preporuke
	Pisanje priprema za čas ujednačiti na nivou Aktiva.
	Učionice oplemeniti edukativnim materijalom kako bi bile prostor koji motiviše za rad i boravak.
	Časove dopunske/ dodatne nastave evidentirati u internoj bilježnici/odjeljenjskoj knjizi te kvalitativno analizirati prateći postignuća učenika.
	Osvrt na realizaciju obavezno pisati u pripremi za čas na dnevnom nivou, ali i u Godišnjem planu rada na mjesečnom nivou. Osvrt na realizaciju ne formalizovati.
	Kvalitativno analizirati postignuća učenika na klasifikacionom periodu uz prijedlog mjera za poboljšanje.
	Ostvariti tješnju saradnju sa Aktivom razredne nastave.

Prosvjetni nadzornik: mr Fadila Kajević							
1.1.2.3. Engleski jezik							
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4							
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4							
Posjećena odjeljenja: III-1; VI-2; VII-2; VIII-1							
Broj posjećenih časova: 4							
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
	STANDARDI		VU	U	Z	NZ	
50	57241	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	8		X		
30	57240	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	8		X		
20	57239	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.20	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
57241	<p>Posjećeni su časovi kod tri nastavnice sa dugogodišnjim iskustvom i jedne nastavnice koja je odnedavno na zamjeni (III-1). Svi posjećeni časovi imali su jasnu strukturu sa dobro osmišljenim aktivnostima u svim fazama časa. Aktivnosti učenja i zadaci usmjereni su na ostvarenje ishoda učenja. Instrukcije nastavnica (na engleskom jeziku) razumljive su učenicima II i III ciklusa, dok je za učenike I ciklusa jezik instrukcija povremeno bio nerazumljiv. Pitanja i objašnjenja nastavnica jasna su i konkretna. Nastavne metode, oblici rada i nastavna sredstva u funkciji su aktivnog učenja uz uvažavanje individualnih stilova učenja i razvojnih karakteristika učenika. Nastavnice uglavnom organizuju učenje vodeći računa o saznojnom, afektivnom, socijalnom i psihomotornom potencijalu učenika. Raznovrsnim aktivnostima podstiče se razvoj strategija učenja, kritičkog mišljenja i kreativnosti učenika. Nastavna sredstva i digitalni resursi Škole u funkciji su učenja. Integrisanje jezičkih vještina i razvoj audio-vizuelne recepcije veoma uspješno su ostvareni na većini časova. Uspješno je ostvarena i unutarpredmetna i međupredmetna korelacija na svim časovima. Nastavnice podstiču učenike na razmišljanje i povezivanje znanja iz različitih nastavnih predmeta. Kroz domaće zadatke i timske projekte kod učenika se podstiče samostalnost i istraživački duh. Na časovima vlada pozitivna klima i međusobno povjerenje, što nije bio slučaj u III razredu, gdje su učenici bili suviše nemirni tokom statičnih aktivnosti, ali su rado sarađivali u kinestetičkim, dinamičnim aktivnostima. Ovo se može opravdati i činjenicom da je nastavnica kratko na zamjeni, ima skromno radno iskustvo i ne poznaje dovoljno učenike. Prostor u kojem se odvija nastava engleskog jezika (kabinet ili učionica) lijepo su uređeni i predstavljaju saznojno i estetski podsticajan i ugodan ambijent.</p>
57240	<p>Ocjenjivanje učenika je blagovremeno i raznovrsno. Aktiv je usvojio kriterijume ocjenjivanja na osnovu kojeg nastavnice vode evidenciju postignuća u ličnim bilježnicama. Za ocjenjivanje pismenih provjera znanja koristi se bodovna skala (26% za ocjenu dovoljan, +20% za svaku narednu ocjenu). Na osnovu utiska na posjećenim časovima može se zaključiti da je pokazano znanje učenika u skladu s ocjenama. Nastavnice pružaju podršku učenicima u skladu s njihovim postignućima (dopunska i dodatna nastava, pripremna nastava za eksternu provjeru znanja, diferencirani materijal, sekcije). Ocjenjivanje učenika s posebnim obrazovnim potrebama je u skladu sa IROP-om.</p>
57239	<p>Godišnji planovi rada nastavnika urađeni su u skladu s Predmetnim programom i usvojeni na sastanku Stručnog aktiva. Realizuju se planiranom dinamikom. U njima su istaknute međupredmetne teme i otvoreni dio programa. Za učenike s</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	posebnim obrazovnim potrebama urađeni su IROP-i. Nastavnice posjeduju i planove dopunske i dodatne nastave, kao i slobodnih aktivnosti. Postoji uredna evidencija o realizaciji ovih aktivnosti. Pripreme za čas sadrže osnovne podatke i plan aktivnosti učenika. U priprema su detaljno nabrojana nastavna sredstva, metode i oblici rada. Osvrt na realizaciju vrši se uglavnom redovno. Pripreme sadrže pisane i slikovne materijale u vidu nastavnih listića i štampanih prezentacija, koje nastavnice pripremaju koristeći različite resurse. Škola je odnedavno dobro opremljena za savremenu nastavu. Digitalni resursi (laptop, smart TV ili interaktivne table) i dobra internet konekcija, dostupni su u svim učionicama. Škola kontinuirano obezbjeđuje potrebna nastavna sredstva i potrošni materijal za potrebe nastave/učenja engleskog jezika.

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

1.1.2.4. Fizičko vaspitanje

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VIII-2, IX-2, VI-2

Broj posjećenih časova: 3

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI			VU	U	Z	NZ
50	57244	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	9	X		
30	57243	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	7		X	
20	57242	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikulumu.	7		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.00	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
57244	Nastavnici se u organizaciji časa rukovode planiranim ishodima učenja i odabranim aktivnostima. Nastavne metode, oblici rada i nastavna sredstva usklađeni su sa ciljevima časa, nastavnim sadržajem i primjereni uzrasno razvojnim karakteristikama učenika. Rad se organizuje u skladu sa različitim sposobnostima i sklonostima učenika. Izražavanje nastavnika je jasno i redovno provjeravaju da li učenici razumiju uputstva. Dinamika rada je prilagođena mogućnostima učenika i usmjerena je ka ostvarivanju ishoda učenja. Primjenom raznovrsnih metoda i oblika rada podstiče se interesovanje učenika. Podstiče se solidarnost i odgovornost u radu, a podržava se razvoj kritičkog mišljenja i istraživačkog duha. Kreirane situacije uglavnom omogućavaju povezivanje znanja i njegovu primjenu u svakodnevnom životu. U odjeljenjima se stvara podsticajna klima i razvija međusobno povjerenje, poštovanje i saradnja. Nastavnici doprinose, u skladu sa svojim mogućnostima, da prostor za učenje podsticajno djeluje na učenike.
57243	Nastavnici su upoznali učenike sa kriterijumima ocjenjivanja, ali bez jasno prepoznatih indikatora koji se vrednuju i njihovog usaglašavanja na nivou Aktiva. Zahtjevnost koja se postavlja pred učenicima za ostvarivanje najviših ocjena (odličan i vrlodobar) veoma je niska, pa samim tim ocjena je nedovoljno podsticajna. Postignuća učenika se prate i vrednuju u kontinuitetu, najčešće uoči klasifikacionih perioda. U nastavi se koriste različite tehnike ocjenjivanja. Učenici od nastavnika dobijaju blagovremeno povratnu informaciju o svojim postignućima. Primjenjuju se utvrđeni kriterijumi ocjenjivanja. Učenici povremeno dobijaju podršku u skladu sa svojim postignućima.
57242	Nastava je planirana u skladu sa Predmetnim programom. Preraspodjela fonda časova po obrazovno-vaspitnim ishodima na nivou jedne nastavne godine je adekvatna (dobra horizontalna povezanost), ali nedostaje vertikalna povezanost obrazovno-vaspitnih ishoda (povezanost od I do IX razreda) na osnovu koje vršimo kontrolu ostvarenosti planiranih ishoda. Međupredmetne teme su formalno naznačene. Planom su obuhvaćeni i različiti oblici podrške učenicima. Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu vodeći računa o izboru sadržaja, metoda, oblika i sredstava za rad. U priprema se povremeno evidentira osvrt na realizaciju. Planirana je i upotreba raspoloživih resursa Škole. Nastavnici su angažovani u nabavci nastavnih sredstava, a za nedostajuća, redovno kod Uprave škole pokreću inicijativu za nabavku.

Prosvjetni nadzornik: Nada Maras

1.1.2.5. Geografija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: IX-2; VIII-3, IX-1

Broj posjećenih časova: 3

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
50	57247	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	8		X		
30	57246	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	6		X		
20	57245	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikulumu.	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.20	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
57247	<p>Posjećeni časovi realizovani su korišćenjem frontalnog rada, rada u paru, monološko-dijaloške i ilustrativno-demonstrativne metode. Aktivnosti na časovima usmjerene su ka ostvarivanju ishoda časa. Rad u paru više je bio formalnog karaktera, s obzirom na organizaciju rada/učenja, kontrole rada parova, sinteze nastavnih sadržaja, povratne informacije i vrednovanja rezultata vezanih za njihov rad. Na časovima VIII-3, IX-1 nastavnica je koristila PPT prezentaciju, koja nije dovoljno iskorišćena za aktivnije učešće učenika na času. Njena objašnjenja su jasna. Aktivnost učenika svodila se na posmatranje prezentacije, zapisivanje glavnih teza u sveskama i odgovaranja na pitanja nastavnika. Prisutno je horsko odgovaranje učenika što svakako utiče na kvalitet ishoda učenja.</p> <p>Nastava geografije izvodi se u kabinetima geografije i istorije. Kabinet geografije je uredan i podsticajan za učenje. Opremljen je računarskom opremom sa TV-om. Na zidovima su nacrtane geografske karte, postavljeni plakati urađeni od strane učenika i nastavnika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Računare koristiti u cilju veće motivacije i aktivnijeg učešća učenika na času.</p> <p>Nastavni proces usmeriti prema učeniku, uz primjenu različitih metoda podučavanja koje podstiču aktivan rad učenika, kritičko i stvaralačko mišljenje, rješavanje problema i upotrebu znanja u novim situacijama.</p>
57246	<p>U II klasifikacionom periodu u svim posjećenim odjeljenjima procenat prelaznosti iznosio je 100%. Srednja ocjena u odjeljenju IX-2 iznosila je 4,56, odjeljenju VIII-3 3,75, odjeljenju IX-1 3,60. Nastavnice vode ličnu evidenciju o postignućima učenika sa određenim elementima procjene u cilju jasnijeg i objektivnijeg provjeravanja učenikovih znanja, zalaganja i napretka. U odjeljenjskim knjigama za III klasifikacioni period učenici nijesu ocijenjeni. Na časovima nijesu evidentirana postignuća učenika. Pokazano znanje dijela učenika nije u skladu sa ocjenama datim u odjeljenjskim knjigama.</p> <p>Nastavnice su uključene u rad Stručnog aktiva istorije i geografije. Godišnji plan rada Aktiva uglavnom sadrži potrebne elemente (analiza uspjeha i vladanja učenika po klasifikacionim periodima, utvrđivanje i usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, organizovanje dopunske, dodatne nastave i slobodnih aktivnosti, prijedlozi nastavnika o stručnom usavršavanju, planiranje oglednih i uglednih časova). Uvidom u svesku zapisnika Aktiva evidentno je da se planirani sadržaji ne realizuju predviđenom dinamikom. Analize postignuća učenika odnose se na tabelarne podatke, bez kvalitetne analize.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na Aktivu posvetiti veću pažnju segmentu ocjenjivanja, posebno kriterijumu ocjenjivanja. Neophodno je planirane sadržaje realizovati. Raditi kvalitetnu analizu postignuća učenika.</p>
57245	<p>Godišnji planovi rada u skladu su sa Predmetnim programom. Usvojeni su od strane Stručnog aktiva. Obrazovno-vaspitni ishodi i ishodi učenja sa istaknutim nastavnim sadržajima/pojmovima raspoređeni su po mjesecima. Planirani su časovi teorijske nastave i vježbanja. Međutim, planiranje velikog broj ishoda na jednom času ne omogućava njihovu kvalitetnu realizaciju. Planirane su međupredmete teme i ishodi/sadržaji otvorenog dijela Programa, ali pojedini nijesu inkorporirani sa odgovarajućim ishodima datog Programa. Nedostaje konkretna korelacija srodnih nastavnih sadržaja i osvrt na realizaciju ishoda sa odgovarajućim komentarima u cilju poboljšanja.</p> <p>Planirane su dopunska i dodatna nastava i sekcija Mladi geografi kao vid podrške učenicima.</p> <p>Pisane pripreme nastavnica za posjećene časove sadrže osnovne didaktičko-metodičke elemente časa, ishode časa, faze časa sa aktivnostima učenika. Jedna od nastavnica posjeduje folder sa pripremama i odgovarajućim priložima. Izvršen je uvid i u njen Lični plan profesionalnog razvoj, što ukazuje na brojnost posjećenih obuka.</p> <p>Preporuke</p> <p>Neophodne su korekcije u planiranju teorijskog dijela nastave.</p> <p>Sadržaje otvorenog dijela programa adekvatno planirati u svim razredima.</p>

Prosvjetni nadzornik: Dragana Bušković

1.1.2.6. Hemija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 1

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 1

Posjećena odjeljenja: VII1, IX3

Broj posjećenih časova: 2

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
50	57446	Nastava je prilagođena razvojnim karakteristikama, potrebama i mogućnostima učenika i usmjerena je na ostvarivanje ishoda učenja.	7		X		
30	57445	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje znanja učenika je redovno, javno i raznovrsno i ima razvojnu funkciju.	6		X		
20	57444	Planiranje je u skladu sa zahtjevima kurikuluma.	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.70	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
57446	<p>Struktura posjećenih časova je u skladu sa didaktičko-metodičkim zahtjevima. Aktivnosti na času su usmjerene na ostvarivanje ishoda učenja. Primijenjen je frontalni i individualni oblik rada, a metode monološka i dijaloška. Od nastavnih sredstava koriste se kreda i tabla. Dominantne su aktivnosti nastavnice i postavljanje pitanja učenicima. Neka pitanja podstiču učenike na misaone aktivnosti i povezivanje ranije stečenih znanja sa novim, ali postavlja i pitanja koja su usmjerena na reprodukciju naučenog gradiva. Učenici IX-3 odjeljenja su pasivni, mali broj učenika prihvata aktivnosti na času. Nastavnica ih u kontinuitetu motiviše na aktivnost ukazujući na praktičnu primjenljivost izučavanih sadržaja. Učenici VII-1 odjeljenja su prezentovali urađene referate na zadatu temu i učestvovali u diskusiji na postavljena pitanja. Nastavnica usmjerava i kontroliše aktivnosti na času i po potrebi dopunjava odgovore učenika. Raspoloživo vrijeme na času je adekvatno korišćeno. Nastava se izvodi u učionici za hemiju, a prostor za nastavu nije uređen i podsticajan za učenje.</p> <p>Preporuke</p> <p>Proces nastave usmjeriti na aktivnosti učenika. Koristiti različite oblike i metode rada prilagođene različitom potencijalu učenika, kako bi učenici u većoj mjeri bili motivisani za rad i učenje.</p>						
57445	<p>Uvidom u odjeljenjske knjige može se zaključiti da se ocjenjivanje vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu ocjenjivanja učenika u osnovnoj Školi. Na nivou Stručnog aktiva nijesu jasno usaglašeni kriterijumi ocjenjivanja. Vršiti se usmena i pismena provjera znanja učenika. Uvidom u testove sa pismene provjere znanja evidentno je da pitanja nijesu formulisana na način da zadovoljavaju kriterijume na svim nivoima postignuća učenika. U vrijeme vršenja nadzora učenici nijesu imali ocjene u odjeljenjskoj knjizi na trećem klasifikacionom periodu. Nastavnica ima svoju internu bilježnicu u kojoj prati i vrednuje postignuća učenika. Srednja ocjena se kreće u rasponu od 2 do 3. Ocjenjivanje je javno na času. Dopunska i dodatna nastava se izvode u isto vrijeme prije početka rada Škole, pa učenici ne pokazuju interesovanje za dolazak.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na Stručnom aktivu usvojiti jasne kriterijume ocjenjivanja i upoznati učenike sa njima. Pitanja na pismenim provjerama znanja prilagoditi učenicima na svim nivoima postignuća. Blagovremeno vršiti ocjenjivanje i ocjene upisivati u odjeljenjsku knjigu. Realizovati časove dopunske i dodatne nastave.</p>						
57444	<p>Godišnji planovi rada su u skladu sa Predmetnim programom i usvojeni su na sjednici Stručnog aktiva. Ishodi učenja su korektno raspoređeni po mjesecima i sa fondom časova za realizaciju. Planiran je otvoreni dio Predmetnog programa. Osvrt na realizaciju ishoda učenja sadrži konstataciju da su ishodi realizovani. Nastavnica ima pisane pripreme za posjećene i druge časove i one sadrže potrebne elemente za realizaciju obrazovno-vaspitnog rada. Na sastancima Stručnog aktiva povremeno se daje inicijativa za nabavku nastavnih sredstava. Stručni aktiv se nedovoljno bavi stručnim pitanjima iz svoje nadležnosti.</p> <p>Preporuke</p> <p>Redovno raditi osvrt na realizaciju ishoda učenja sa zapažanjima u cilju unapređenja planiranja za narednu školsku godinu. Unaprijediti rad Stručnog aktiva. Inovirati Plan i program rada, baviti se više stručnim pitanjima (usaglasiti jasne kriterijume ocjenjivanja, realizacija oglednih i uglednih časova, uticaj dopunske i dodatne nastave na postignuća učenika i dr.).</p>						

1.1.3. Izborni predmeti

1.1.4. Fakultativni predmeti

1.1.5. Obavezni izborni sadržaji

Prosvjetni nadzornik: Dragana Bušković

2. Upravljanje i rukovođenje školom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
30	57250	Direktor obezbjeđuje efikasno osiguranje kvaliteta nastave i učenja.	8		X		
25	57249	Direktor efikasno organizuje rad i upravlja procesima obrazovno-vaspitnog rada u školi.	8		X		
25	57251	Direktor stvara podsticajno okruženje za učenje, profesionalni razvoj i napredovanje zaposlenih.	6		X		
20	57248	Planiranje i programiranje rada u funkciji je unapređivanja rada škole.	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.50	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
57250	<p>Direktorica i pedagog Škole redovno obavljaju pedagoško-instruktivni rad na osnovu Plana. Imaju protokole za rad (dati na uvid) i izvještaje o radu sa preporukama za unapređenje obrazovno-vaspitnog rada. Izvještaji rada se prezentuju na sjednici Nastavničkog vijeća. Uvidom u neke od protokola sa hospitovanih časova, evidentno je da ne sadrže zapažanja sa časa u pisanoj formi za nastavnike pojedinačno. Po riječima direktorice o zapažanjima nastavnik se informiše usmenim putem. Učenici i zaposleni su upoznati sa Kućnim redom i on se poštuje. To potvrđuju i rezultati ankete za učenike. Formiran je Tim za samoevaluaciju rada Škole i urađen Plan samoevaluacije. Realizuje se u kontinuitetu u skladu sa pravilima. Nakon analiza sprovedenih aktivnosti (anketiranje, analiza postignuća učenika, hospitacije časova dr.) radi se detaljan Izvještaj sa analizom rezultata i Plan unapređenja koji se prezentuju na sjednici Nastavničkog vijeća. Sa konstatacijom iz upitnika „Direktor obezbjeđuje efikasan proces samoevaluacije u koji su uključeni svi nastavnici” saglasni su svi anketirani nastavnici.</p> <p>Preporuke</p> <p>U protokolima za hospitacije časova uvrstiti zapažanja i dati preporuke za unapređenje obrazovno-vaspitnog rada za svakog nastavnika. Upoznati stručne aktive sa preporukama.</p>						
57249	<p>Svi zaposleni u Školi imaju jasno definisanu organizaciju rada, znaju svoje zadatke i odgovornosti. Nastavničko vijeće, odjeljenjska vijeća i stručni aktivni realizuju planove rada o čemu se uredno vodi evidencija. Pojedini stručni aktivni se nedovoljno bave stručnim pitanjima iz svoje nadležnosti. Direktorica prati rad formiranih timova i komisija na nivou Škole, a o realizovanim aktivnostima se vodi evidencija. U proteklom periodu znatno su poboljšani materijalno tehnički uslovi rada Škole zahvaljujući donacijama (opština Nikšić je dala sredstva za rekonstrukciju fiskuturne sale, FORS-a Montenegro za opremanje digitalnim tehnologijama i dr.). Obezbiđeno je da Škola ima pristup internetu, a Ministarstvo prosvjete nauke i inovacija je sve učionice opremilo novim TV uređajima. Većina nastavnika koristi digitalne tehnologije u nastavi. Tokom boravka u Školi moglo se zaključiti da vlada saradnička i konstruktivna komunikacija i da se uvažavaju mišljenja i inicijative zaposlenih što potvrđuju i rezultati ankete.</p> <p>Preporuke</p> <p>Unaprijediti rad stručnih aktiva koji se u nedovoljnoj mjeri bave stručnim pitanjima (kriterijumi ocjenjivanja, ogledni i ugledni časovi, analiza uspjeha učenika i dr.) od značaja za obrazovno-vaspitni rad i kvalitetnu realizaciju predmetnih programa. U zapisnicima rada aktiva uvrstiti zaključke po razmatranim pitanjima i dati preporuke za unapređenje rada. Unapređenje obrazovno-vaspitnog rada temeljiti na preporukama rada stručnih aktiva.</p>						
57251	<p>Formiran je Tim za PRNS na nivou Škole. Plan profesionalnog razvoja za tekuću godinu nije definisan na jasan način i ne može se utvrditi korelacija sa potrebama Škole. Nastavnici su zainteresovani za svoj profesionalni razvoj i redovno pohađaju dostupne seminare u organizaciji Zavoda za školstvo i druge seminare u skladu sa svojim potrebama i interesovanjima. Na nivou Škole 25 nastavnika ima stečena viša zvanja od čega su 3 nastavnika sa zvanjem nastavnik viši savjetnik, a 13 nastavnika ima zvanje nastavnik savjetnik. U Školi se njeguje praksa da nastavnici nakon posjećene obuke prezentuju sadržaje obuke svojim kolegama, ali se ta znanja ne implementiraju dosljedno u nastavnom procesu. Većina nastavnika ima lični plan profesionalnog razvoja. Za motivisanje zaposlenih u Školi se najčešće nastavnici pohvaljuju. Sa konstatacijom iz upitnika za učenike „U Školi se osjećam bezbjedno”, potpuno se slaže 40,74% učenika, djelimično se slaže 33,33%, ne slaže se 20,98% i ne zna 0,04% učenika. U cilju stvaranja sigurne i prijatne sredine za učenike, u Školi se vrši edukacije za učenike najčešće putem radionica na različite teme. Tematskim radionicama ne može prisustvovati veliki broj učenika zbog ograničenih prostornih uslova. Škola ima 9 učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i u skladu sa mogućnostima obezbjeđuje nastavna sredstva potrebna za realizaciju predmetnih programa.</p> <p>Preporuke</p> <p>Sačiniti Plan profesionalnog razvoja utemeljen na realnim potrebama Škole. Nakon pohađanja Programa obuke pratiti implementaciju stečenih znanja u nastavnom procesu. Ispitati uzroke zbog kojih se pojedini učenici ne osjećaju bezbjedno u Školi. Edukacije učenika, nastavnika i roditelja vršiti u kontinuitetu na teme od značaja za učenike i obezbijediti da svaki učenik dobije potrebne edukacije.</p>						
57248	<p>Programom razvoja su definisani ciljevi razvoja Škole (poboljšanje materijalno- tehničkih uslova rada Škole, unapređenje sistema identifikacije darovitih učenika, unapređenje mjera prevencije nasilja, unapređenje ocjenjivanja u nastavi, uključivanje Škole u nacionalne i međunarodne projekte i dr.). Temelji se u većini segmenata na slabostima Škole, koje su</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>definisane na osnovu rezultata eksterne i interne evaluacije. Ciljevi razvoja su operativno razrađeni. Program razvoja je uglavnom u skladu sa Godišnjim planom rada Škole. Godišnji plan rada Škole pored osnovnih elemenata, sadrži i Plan rada Škole za realizaciju i praćenje nastave na daljinu, planove rada direktora, pedagoga, Nastavničkog vijeća, odjeljenjskih vijeća, odjeljenjskih starješina, planove rada svih stručnih aktiva, Školskog odbora, Savjeta roditelja, Učeničkog parlamenta, PRNŠ-a, planove rada svih sekcija u školi, ICT koordinatora, planove timova i komisija na nivou Škole i druge. Poslat je svim nastavnicima na uvid putem Viber grupe, a nakon toga razmatran na sjednici Nastavničkog vijeća, Savjeta roditelja i dobio pozitivno mišljenje. Usvojen je u zakonskom roku na sjednici Školskog odbora. Godišnji plana rada Škole je uradila formirana Komisija. Urađen je detaljan izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana rada Škole za prethodnu 2022/23. godinu. Uvidom u Izvještaj može se zaključiti da se planirane aktivnosti realizuju predviđenom dinamikom.</p>

Prosvjetni nadzornik: mr Fadila Kajević

3. Etos škole

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
40	57254	Škola je obezbijedila sistematičnu zaštitu učenika od nasilja.	6		X		
30	57252	Međusobni odnosi učenika i zaposlenih zasnovani su na povjerenju i na poštovanju pravila.	6		X		
30	57253	U školi je razvijena saradnja i promocija rezultata na svim nivoima.	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.30	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
57254	<p>Škola preduzima radnje iz svoje nadležnosti u cilju sprečavanja i prevencije nasilnog i rizičnog ponašanja među učenicima. I pored napora koje Škola ulaže, nasilno ponašanje je u porastu (naročito verbalno i socijalno). Sve češće je sajber nasilje koje se uglavnom manifestuje preko društvenih mreža (npr. na Viber grupama ili putem aplikacije Discord gdje učenici anonimno objavljuju fotografije i video snimke kojima žele da naškode drugim učenicima). Škola brzo i adekvatno reaguje u slučajevima prijetnji ili fizičkog nasilja. Tim za prevenciju nasilja i vandalizma registrovao je dva slučaja fizičkog nasilja i dva primjera rizičnog ponašanja (posjedovanje oštih predmeta i prijetnja drugim učenicima). U sva četiri navedena slučaja Škola je brzo i uspješno intervenisala vodeći se preporukama resornog Ministarstva i Zavoda za školstvo. Rezultati ankete za učenike dodatno potvrđuju da je nasilje prisutno u Školi. Da u Školi nema primjera fizičkog nasilja ne slaže se 33% učenika, a da nema verbalnog nasilja ne slaže se 43%. U dokumentaciji Škole (Program razvoja, Godišnji plan rada škole, interna evaluacija, planovi stručnih organa, timova...) važna poglavlja posvećena su prevenciji i mjerama za suzbijanje nasilja, vandalizma i drugih oblika rizičnog ponašanja. Edukativni programi („Škola bez nasilja“, „Moje vrijednosti i vrline“, „Prevencija nasilja“...) redovno se sprovode. Na osnovu interne evaluacije Škola je konstatovala da je „potrebno sprovoditi treninge i kontinuirane edukacije o karakteristikama vršnjačkog nasilja, kratkoročnim i dugoročnim posljedicama, oblicima intervencija koje su efikasne za redukovanje vršnjačkog nasilja, a u koje bi bili uključeni nastavnici, učenici i roditelji. Osim toga, trebalo bi raditi na podizanju javne svijesti o vršnjačkom nasilju i posljedicama vršnjačkog nasilja kroz različite oblike javnih kampanja“. Dio preporučenih aktivnosti realizovan je u skladu sa Planom.</p> <p>Preporuke</p> <p>Realizovati sve mjere koje je Škola predložila u Izvještaju o samoevaluaciji. Dosljednije sprovesti smjernice nadležnih institucija za efikasnije upravljanje problemom nasilja u Školi.</p>						
57252	<p>Pravilnik o Kućnom redu odražava objektivne potrebe Škole. U cilju poštovanja pravila uspostavljena su dežurstva nastavnika i učenika, uredno se vode knjige dežurstva i evidencija o strankama koje posjećuju Školu. Ulažu se i dodatni naponi s ciljem promovisanja poželjnog ponašanja. Škola je, u okviru interne evaluacije, izvršila detaljnu analizu kvaliteta ove oblasti i preporučila mjere za poboljšanje. Zaposleni se ponašaju odgovorno. Sudeći prema rezultatima ankete 30% učenika za sebe smatra da Kućni red poštuju djelimično ili ga ne poštuju (9%). I među nastavnicima ima onih koji smatraju da se u Školi ne vodi računa (14%) ili se djelimično vodi računa (17%) da li se poštuje Kućni red i pravila ponašanja. Rezultati ankete ukazuju na to da međusobni odnosi u Školi nijesu na zavidnom nivou. S tvrdnjom da su odnosi između učenika dobri, potpuno se slaže svega 16% učenika, 48% se djelimično slaže a 26% se ne slaže. Učenici su uglavnom negativno procijenili ponašanje nastavnika prema njima. S tvrdnjom da se nastavnici jednako odnose prema svim učenicima ne slaže se 48% učenika, dok s tvrdnjom da se nastavnici prema njima odnose dobronamjerno i s uvažavanjem djelimično se slaže 42%, a ne slaže se 16% učenika. Za razliku od učenika, roditelji su zadovoljni (83%) kako se nastavnici odnose prema njihovom djetetu, a 74% njih smatra da svojim ponašanjem i radom nastavnici daju dobar primjer učenicima. I odnos učenika prema nastavnicima nije pozitivno procijenjen. S tvrdnjom da u Školi nema primjera nepoštovanja nastavnika od strane učenika potpuno se slaže 22% nastavnika, 50% se djelimično slaže a 22% se ne slaže. U vezi s odnosima među zaposlenima 56% nastavnika se potpuno slaže, a 44% djelimično da u Školi vlada saradnička i konstruktivna komunikacija i da se uvažavaju mišljenja i inicijative zaposlenih. Iz svega navedenog može se zaključiti da Škola preduzima mjere za suzbijanje nasilja, ali te mjere još uvijek ne daju odgovarajuće rezultate.</p> <p>Preporuke</p> <p>Uložiti dodatne napore u cilju unapređenja međusobnih odnosa. Sistematičnije pratiti kolektivno i individualno ponašanje učenika i nastavnika primjenom različitih instrumenata (ankete, razgovori, intervjui, opservacije časova, analize rada nastavnika i drugog osoblja) i preduzeti odgovarajuće mjere.</p>						
57253	<p>Učenički parlament redovno zasijeda i aktivno učestvuje u realizaciji pedagoških radionica, izradi tematskih panoa, aktivnostima povodom obilježavanja određenih datuma i sl. Na sjednicama Parlamenta je raspravljano i o temama o kojima učenici anonimno pišu koristeći tzv. Kutiju povjerenja. Saradnja s roditeljima je redovna i konstruktivna. Savjet roditelja podržava rad Škole. Na prijedlog Škole, Savjet je donio odluku da se u Školi ne koriste mobilni telefoni (osim uz odobrenje nastavnika). Na osnovu zapisnika Učeničkog parlamenta i Savjeta roditelja, stiče se utisak da nijesu dovoljno osnaženi za preuzete uloge. Saradnja s lokalnom zajednicom, drugim obrazovnim ustanovama, relevantnim institucijama i NVO sektorom je uspješna. Škola radi na razvijanju sopstvenog ugleda i identiteta. Uspješno se afirmiše u lokalnoj sredini i široj zajednici brojnim aktivnostima koje promoviraju putem Facebook stranice i drugih medija. Unutrašnji prostor Škole krasi osvojeni pehari, diplome, zahvalnice), učenički radovi, tematski panoi kojima se promoviraju mir, tolerancija, zdravi stilovi života i dr.</p> <p>Preporuke</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
	Potrebno je dodatno osnažiti Učenički parlament i Savjet roditelja kako bi se više uključili u stvarne probleme Škole.

Prosvjetni nadzornik: mr Milica Vušurović

4. Obrazovna postignuća

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI				VU	U	Z	NZ
60	57255	Ishodi učenja učenika su na nivou ili iznad nacionalnog prosjeka.	6		X		
40	57256	Škola kontinuirano prati i analizira podatke sa internih praćenja i eksternih provjera znanja u cilju boljih postignuća učenika.	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.00	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
57255	<p>Na eksternom testiranju, osim crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, matematike i engleskog jezika, učenici u manjem broju (od jednog do devet učenika) biraju i italijanski jezik, njemački jezik, historiju, geografiju, biologiju, fiziku, hemiju. Postignuća na eksternom testiranju iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti školske 2022/2023. godine su niža od nacionalnog prosjeka (3,27-2,68). Srednja ocjena u Školi je iznosila 3,28, dok je nacionalni prosjek srednje ocjene 3,52. Procenat prelaznosti (80,82%) je značajno veći od nacionalnog prosjeka (53,19%). Tokom nekoliko posljednjih godina postignuća na eksternom testiranju su konstantna i kreću se u okviru ove srednje ocjene, dok su veća odstupanja srednje zaključne ocjene. Postignuća iz matematike ukazuju na veća odstupanja. U odnosu na nacionalni nivo, postignuća su niža za 0,70 (2,53-1,87). Srednja zaključna ocjena u odnosu na nacionalni prosjek, takođe je niža (3,17-2,46), dok je procenat prelaznosti znatno viši (43,95%-76,38%). U posljednje tri godine postignuća iz matematike na eksternom testiranju kreću se u rasponu 1,87 do 2,50. Postignuća iz engleskog jezika na eksternom testiranju školske 2022/2023. godine (2,52) su niža u odnosu na prethodne godine (4,02 i 3,41), a niža su i u odnosu na nacionalni prosjek (3,28). Procenat prelaznosti je zanemarljivo niži u odnosu na nacionalni prosjek (61,56%-58,33%).</p> <p>Postignuća na klasifikacionim periodima na nivou Škole školske 2022/2023. godine su se kretala u sljedećem rasponu: 3,63-3,70-3,71-3,95, što je uspjeh i prethodnih godina. Značajnih fluktuacija postignuća nema, osim na kraju nastavne godine gdje je porast srednje ocjene bio za 0,30 (3,95-4,25), što je bila praksa i prethodnih godina sa porastom od 0,11 i 0,25. Srednje ocjene po predmetima se uglavnom kreću između 3,00 i 4,00, dok kod vještina srednja ocjena je iznad 4,00. Uvidom u odjeljenjske knjige tokom eksterne evaluacije zapaža se da nema evidentiranih ocjena za treći klasifikacioni period (slučajni uzorak) što može ukazati na prisutnost samo sumativnog ocjenjivanja i veće opterećenosti učenika na kraju klasifikacionog perioda. Školu pohađa devet učenika koji se ocjenjuju po IROP-u, od prvog do petog razreda šest učenika, a u predmetnoj nastavi tri učenika. Učenici postižu vrlo dobar i odličan uspjeh. Od ukupnog broja učenika devetog razreda, procenat učenika koji su osvojili diplomu »Luča« nekoliko godina unazad je iznad 20%.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na nivou Škole razviti praksu kontinuiranog praćenja i evidentiranja ocjena učenika na osnovu usvojenih elemenata i kriterijuma ocjenjivanja.</p> <p>Na sastancima stručnih organa razmatrati postignuća učenika izvesti zaključke koji ukazuju na dobre strane i slabosti tokom praćenja i vrednovanja znanja učenika i predlagati mjere za njihovo unapređenje.</p> <p>Evidentirati ocjene u odjeljenjskim knjigama u kontinuitetu tokom klasifikacionih perioda.</p>						
57256	<p>Stručni organi Škole vrše uglavnom kvantitativne analize postignuća učenika sa šturim kvalitativnim analizama, ili one izostaju. Rijetko se izvode zaključci na osnovu izvršenih analiza i daju preporuke za poboljšanje ovog segmenta rada. Stručni aktivni preuzimaju analize iz MEIS-a sa distribucijom ocjena po predmetu i odjeljenju. Izostaju uporedne analize za određene predmete za više perioda, upoređenje fluktuacije rezultata po klasifikacionim periodima, usaglašavanje elemenata i kriterijuma ocjenjivanja. Odjeljenjska vijeća daju tabelarni prikaz postignuća. Rijetki su zapisnici gdje su izvedeni određeni zaključci, dok se ne bave suštinski postignućima u određenom odjeljenju, jačim stranama i poteškoćama sa kojim se srijeću, iako se može zaključiti da postoji razmatranje ovih pitanja u svakodnevnoj komunikaciji članova odjeljenjskih vijeća. Nastavničko vijeće analizira postignuća učenika koje se svodi na izvještavanje po razredima, dok analizu postignuća za sjednicu vrši pedagog Škole i Uprava, što je slučaj i kod analize rezultata eksterne evaluacije, jer detaljniju i uporednu analizu vrši pedagog Škole. Uticaj dodatne i dopunske nastave na postignuća se ne analizira, iako se na sjednicama stručnih organa govori o broju realizovanih časova. Posebno treba analizirati uticaj dodatne nastave na što ukazuju rezultati školskih takmičenja znanja. Školsko takmičenje se organizuje u šestom i devetom razredu i služi za izbor učenika za Državno takmičenje i Olimpijadu znanja. U devetom razredu su organizovana školska takmičenja iz: fizike, biologije, hemije, geografije i italijanskog jezika. Na državno takmičenje su se plasirale dvije učenice iz italijanskog jezika, dok se školske 2022/2023. plasiralo šest učenika/učenica iz matematike, engleskog i italijanskog. Najbolji rezultat je ostvaren iz matematike, peto mjesto. Učenici Škole značajno bolje rezultate ostvaruju u vannastavnim aktivnostima. Osvajaju neko od prvih mjesta na opštinskim, državnim, međunarodnim literarnim i likovnim konkursima, takmičenjima recitatora, sportskim takmičenjima, ekološkim kvizovima i drugo.</p> <p>U odjeljenjskim knjigama se uočava manji broj zapisa učenika zbog neprimjerenog ponašanja koji dovode do smanjenja ocjene iz vaspitanja. Najčešće dobijaju opomene odjeljenjskog starješine, dok se kazne "Ukor direktora" i "Ukor Nastavničkog vijeća" izriču rijetko i to kod učenika u trećem ciklusu. Na kraju školske 2022/2023. godine 0,73% učenika je imalo dobro vladanje, a 0,55% nezadovoljavajuće.</p> <p>Preporuke</p> <p>Stručni organi u okviru svojih nadležnosti treba da vrše kvantitativne i kvalitativne analize po nastavnom predmetu, nastavniku, odjeljenju, razredu izvode zaključke i predlažu mjere za unapređenje postignuća učenika.</p> <p>Školska takmičenja znanja organizovati u svim razredima iz više predmeta.</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
Tokom interne evaluacije analizirati rad stručnih organa na unapređenju postignuća učenika tokom klasifikacionih perioda, na eksternoj provjeri znanja, školskim takmičenjima i dr.	

Prosvjetni nadzornik: Željko Korać

5. Podrška učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
STANDARDI			VU	U	Z	NZ
60	57258	Škola podržava i podstiče cjelovit razvoj učenika.	7	X		
40	57257	U školi se učenicima pruža podrška u vaspitanju i učenju.	6	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.60	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
57258	<p>Za praćenje i razvoj socijalnih i emocionalnih vještina učenika, Škola realizuje različite programe i aktivnosti podrške. Formirani su timovi i komisije: Tim za prevenciju nasilja i vandalizma, Tim za podršku darovitim učenicima, Tim za prevenciju narkomanije. Na nivou Učeničkog parlamenta organizuju se edukativne radionice i posmatraju edukativni filmovi na temu prevencije narkomanije. Predstavnici Učeničkog parlamenta uključeni su u rad Učeničkog parlamenta na nivou Opštine. U skladu sa interesovanjima učenika i uslovima koje Škola može da pruži, organizuju se različite slobodne aktivnosti. Urađeni su planovi rada i izvještaji o realizaciji. Slobodne aktivnosti se realizuju kroz sekcije: Dramska, Recitatorska, Mladi hemičari, Saobraćajna, Ekološka sekcija, Sportska sekcija i dr. Ekološka sekcija je zbog izuzetnih rezultata nagrađena platenikom. Članovi sekcije, kao i ostali učenici, nastavnici, učestvuju u radovima u plateniku. Članovi sekcija učestvuju u pripremanju i realizaciji obilježavanja: Dana škole, Dana žena, Dana kulture i sporta i dr. Formiran je Tim za podršku darovitih učenika. Urađen je plan rada koji se realizuje planiranom dinamikom i spisak učesnika školskih i državnih takmičenja. Formiran je Tim za izradu IROP-a. U Školi je devet učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i šest učenika romske populacije. Za svakog učenika urađen je izvještaj o radu. Radi se na nivou polugodišta. Za rad sa ovim učenicima, na nivou Škole, angažovana su tri asistenta. Individualni tranzicioni plan ITP1, za ove učenike, radi se po potrebi, u saradnji sa srednjim školama, na nivou Opštine. Za sve timove i komisije, urađeni su planovi rada, redovno se sastaju i pišu zapisnici sa izvedenim zaključcima i izvještajima za svaku aktivnost. Da su vannastavne aktivnosti zanimljive, 48% slaže se u potpunosti, 21% djelimično se slaže, ne slaže se 14% i ne zna 17% anketiranih učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Vršiti adekvatnu analizu realizacije aktivnosti formiranih timova i planirati konkretne mjere za unapređenje njihovog rada.</p> <p>Rezultati odgovora anketiranih učenika, trebalo bi da budu predmet analize na sastancima stručnih aktiva, odjeljenjskih vijeća i Nastavničkog vijeća.</p>
57257	<p>U Školi je planirana i organizovana dopunska i dodatna nastava iz većine predmeta. Uvidom u dokumentaciju, uvjerali smo se da se sjednice stručnih aktiva održavaju na mjesečnom nivou i na kraju klasifikacionih perioda. Na sjednicama stručnih aktiva, odjeljenjskih vijeća, Nastavničkog vijeća, vrši se analiza uspjeha i vladanja učenika i daju preporuke za poboljšanje postignuća učenika. Nema rezultata kvalitativne analize efekata održavanja ovih vidova nastave, kao i konkretnih prijedloga mjera. Identifikacija onih kojima je potrebna dopunska podrška u učenju vrši se na osnovu negativnih ocjena iz pojedinih predmeta. Pedagog je obavio pojedinačno razgovor sa učenicima koji imaju negativne ocjene, kao i sa njihovim roditeljima. Kontinuirano se prati rad i napredak ovih učenika, ali nedostaje analiza efekata ove nastave. Prijedlozi za poboljšanje uspjeha učenika u ovim vidovima nastave, osim na sjednicama stručnog aktiva, razmatraju se na sjednicama Učeničkog parlamenta, Savjetu roditelja i Nastavničkom vijeću. U saradnji sa odjeljenjskim starješinama, u cilju poboljšanja uspjeha, pedagog Škole organizuje adekvatne radionice: "Kako učiti? Da se u Školi časovi dopunske nastave održavaju svake nedjelje potpuno se slaže 40%, djelimično se slaže 25%, ne slaže se 15% i ne zna 21% anketiranih učenika. Po rezultatima ankete, ukupan procenat učenika sa odgovorom ne slažem se i ne znam je 36%, što čini oko trećinu anketiranih učenika. Da se u Školi časovi dodatne nastave održavaju svake nedjelje potpuno se slaže 42%, djelimično se slaže 32%, ne slaže se 11% i ne zna 15% anketiranih učenika. Uticaj dodatne nastave na postignuća učenika se ne analizira, svodi se na broj održanih časova. Školska takmičenja se redovno organizuju, u šestom i devetom razredu. Na državno takmičenje plasirale su se dvije učenice (italijanski jezik). Na likovnim i literarnim konkursima redovno se šalju radovi učenika i osvajaju se zapažene nagrade. Zapaženi su i rezultati na sportskim takmičenjima. Na državnom takmičenju Mladi matematičari, školske 2022/23.godine, učenik ove Škole osvojio je peto mjesto.</p> <p>Preporuke</p> <p>Uraditi kvalitativnu analizu efekata održavanja dopunske i dodatne nastave, predlagati konkretne mjere za poboljšanje uspjeha učenika.</p> <p>Na nivou stručnih aktiva Škole, Nastavničkog vijeća, sagledati rezultate odgovora anketiranih učenika o redovnom održavanju dodatne i dopunske nastave, preduzimati odgovarajuće mjere za poboljšanje.</p>

U skladu sa Metodologijom za obezbjeđivanje i unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u predškolskoj ustanovi, školi, obrazovnom centru, resursnom centru, kod organizatora za obrazovanje odraslih i u domu učenika, procjena kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada JU OŠ „Braća Labudović“ - Nikšić, je USPJEŠAN (7).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno - vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika
Nada Maras

Direktorica
Raba Hodžić

Dostavljeno:

JU OŠ „Braća Labudović“ - Nikšić
Ministarstvu prosvjete
Arhivi